

REFERAT Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget d. 08-01-2025

Mødedato Onsdag d. 08. januar 2025 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 1.S.04

Mødedeltagere Christian Wibe-Marker, Ole Drøgemüller, Andreas Tang-Brock, Christina Bottke, Tage Nielsen, Malene Ringberg, Birte M. Andersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status på Danmarks smukkeste fællesskaber.....	4
Kulturring Østjylland - stillingtagen til kulturringsaftalen.....	6
Drøftelse af topmøde 2025 for landsbyer.....	11
Aktiviteter og faciliteter i naturen.....	13
Skriftlig orientering: KL's sundhedsudspil 'Fremtidens forebyggelse' - Hvordan bidrager fagområde	16
Meddelelser.....	19
Eventuelt.....	20
Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol.....	21

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-A00-82-23

Sagsfremstilling

Den fremsendte dagsorden for mødet drøftes kort.

Indstilling

Direktør Asbjørn Friis Grønkær indstiller,

- at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at godkende dagsordenen.

Fraværende:

Malene Ringberg

Fraværende Malene Ringberg

Punkt 2: Status på Danmarks smukkeste fællesskaber

18.15.00-G01-6-24

Resumé

Med denne sag får Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget en orientering om projektet "Danmarks smukkeste fællesskaber".

Sagsfremstilling

"Danmarks smukkeste fællesskaber" er et partnerskabsprojekt mellem Skanderborg Kommune og DGI Østjylland. Projektet er støttet af Gl. Skanderborg Fonden. Formålet med projektet er at fremme deltagelse i lokale, aktive bevægelses- eller udelivsfællesskaber gennem et forpligtende partnerskab mellem foreninger, DGI Østjylland, Fælles om Højvangen, Gl. Skanderborg Fonden og Skanderborg Kommune. Partnerskabsprojektet blev for alvor igangsat med ansættelse af en foreningsudvikler pr. 1. september 2024.

I bilag 1 findes en kort beskrivelse af projektet målrettet foreningerne. I den kommende fase af projektet er fokus netop på at involvere foreningerne i og omkring de udvalgte boligområder, samt inspirere det øvrige foreningsliv til at arbejde med målgruppen. Projektet har i den indledende fase haft fokus på at opbygge relationer til foreninger og samarbejdspartnere, konkretisering af projektets aktiviteter, samt opstart af styregruppe og projektgruppe.

Folkeoplysningsudvalget besluttede den 19. december 2024 at anvende midler fra udviklingspuljen til sociale partnerskaber med 200.000 kr. årligt i 3 år. Udvalget besluttede samtidig kriterier for udvælgelse af foreninger til sociale partnerskaber. Første ansøgningsfrist er den 15. februar 2024 målrettet foreninger i og omkring Højvangen (Skanderborg) og Galten, næste ansøgningsfrist er 15. maj 2024 målrettet foreninger i Hørning, Ry og Skanderborg midtby. (opdateres efter FOU møde 19. december)

Følgende aktiviteter vil være i fokus i første halvdel af 2025

- kommunikation til foreninger om projektet
- identifikation og udvælgelse af partnerskabsforeninger (Galten og Højvangen medio februar og Hørning, Ry og Skanderborg Midtby medio maj)
- lokale opstartsmøder med styregrupper i partnerskabsforeningerne, herunder udarbejdelse af handleplaner
- opstart og dialog med ressourcepersoner i foreningerne
- opstart af netværksmøder for partnerskabsforeningerne
- workshops for trænere og ledere med fokus på målgruppen (F.eks. "Skaber motiverende fællesskaber", "Den Gode Velkomst")
- opstart af skole- og foreningssamarbejde i Galten og Højvangen.

Projektet er målrettet foreninger i og omkring de udvalgte områder, som ønsker at arbejde med målgruppen. børn og unge. De børn og unge, der ikke kommer af sig selv, og dem, der har svært ved at blive i fællesskaberne.

Alle foreningerne i Skanderborg Kommune har mulighed for at koble sig på projektet i forskellig grad:

- **Sociale partnerskaber**
4-8 foreninger kan blive sociale partnerskabsforeninger og modtage økonomisk støtte i 2-3 år. Foreningerne skal ansøge og opfylde en række kriterier fastsat af Folkeoplysningsudvalget. De skal arbejde målrettet på at inkludere børn og unge, der i dag står uden for fællesskabet, og fastholde dem, som kan have udfordringer i fællesskaberne.
- **Interesseforeninger**
Foreninger, der ønsker at være en del af projektet, men ikke i så høj grad, som partnerskabsforeningerne, kan få hjælp og støtte af foreningsudvikleren til at inkludere flere og fastholde børn og unge. De tilbydes et udviklingsforløb, der tager udgangspunkt i projektets målsætninger, samt deltagelse i lokale netværksaktiviteter.
- **Øvrige foreninger**
Alle folkeoplysende foreninger modtager to årlige nyhedsbreve med inspiration og succesfortællinger fra deltagende foreninger. De kan også deltage i kurser om målgrupper samt drift og ledelse af foreninger.
- **Nye foreninger og fællesskaber**
Borgere, der ønsker at starte nye fællesskaber med aktiviteter inden for bevægelse og udeliv, kan få hjælp og støtte

af projektet, hvis aktiviteterne er i overensstemmelse med projektets formål. Støtte kan omfatte rådgivning, vejledning, lokaler, opstartsudgifter og kommunikation.

Foreningsudvikleren og projektlederen vil give en mundtlig status på projektets aktiviteter, fremdrift og kommende indsatsler.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at følge projektet via orienteringer i udvalget i løbet af projektperioden.

Fraværende:

Malene Ringberg

Bilag

Oplæg - KFI udvalget

Forenings onepager - Danmarks Smukkeste Fællesskaber 20240412

Fraværende Malene Ringberg

Punkt 3: Kulturring Østjylland - stillingtagen til kulturringsaftalen

20.20.00-A21-3-20

Resumé

Regeringen har besluttet at nedlægge Kulturministeriets kulturaftaler med kulturregionerne pr. 1. januar 2025. Med denne sag skal der tages stilling til, om Skanderborg Kommune ønsker at fortsætte i Kulturringssamarbejdet, eller om Skanderborg Kommune ønsker at træde ud af samarbejdet.

Sagsfremstilling

Nedlæggelse af kulturaftaler

Regeringen har besluttet at nedlægge Kulturministeriets kulturaftaler med kulturregionerne (hos os "Kulturring Østjylland") pr. 1. januar 2025. Beskrivelsen her er baseret på lovforslaget og de oplysninger, der er kendt nu. Baggrund for lovforslaget var beslutningen om at fjerne statslig administration, og begrundet i at den statslige tilskudsadministration forbundet med kulturaftalerne er ressourcekrævende og tilsvarende for de kommuner, der indgår i kulturregionerne. Endvidere skal regionerne fremadrettet ikke længere løse opgave på kulturområdet. Udviklingsmidlerne skal i indeværende regeringsperiode fortsat udmøntes til kultur i kommunerne i form af lokale kulturelle aktiviteter. Idræts- og fritidsaktiviteter er ikke omfattet af dette formål.

- I tilfælde af udtræden vil hver kommune få de statslige midler udbetalt fordelt efter antal borgere, uden krav om medfinansiering.
- I tilfælde af fortsat samarbejde mellem kommuner er der ligeledes ikke længere krav om medfinansiering.
- I tilfælde af at én kommune vælger at træde ud af kulturregionen ophører samarbejdet, men de resterende kommuner kan vælge at fortsætte et samarbejde med de midler, de hver især får udbetalt. De skal blot individuelt indsende projektbeskrivelse og budget baseret på det fælles.
- Der skal således inden 3. kvartal 2025 udarbejdes projektbeskrivelse og budget for anvendelse af midlerne, enten af den enkelte kommune eller samarbejdet.

Kommunerne i Kulturring Østjylland – Skanderborg, Favrskov, Hedensted, Odder, Samsø, Norddjurs og Syddjurs kommuner - har i den forløbne periode årligt modtaget 730.000 kr. fra staten fordelt efter befolkningstal 2013, og bidraget med medfinansiering på tilsvarende i alt 730.000 kr., hvor Skanderborg har bidraget med 165.000 kr. og Samsø f.eks. ca. 10.000 kr. Disse medfinansieringsmidler er således afsat i Skanderborg Kommunes budget.

Staten har givet kommunerne en frist til den 15. januar 2025 til at tilkendegive hver især, om kommunerne ønsker at fortsætte kulturaftaler eller overtage det statslige tilskud direkte til den enkelte kommune til brug for lokale kulturaktiviteter.

Der opstilles i det følgende tre scenarier, som Byrådet skal forholde sig til:

1. Fortsætte samarbejdet i regi af Kulturring Østjylland
2. Træde ud af Kulturring Østjylland og modtage kulturpengene fra staten direkte
3. Hvis en eller flere af de andre kommuner i Kulturring Østjylland træder ud.

Nuværende kulturaftale

Som beskrevet i Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalgets møde den 6. november 2024 sag 31 arbejder Kulturring Østjylland p.t. med en kulturaftale, der udløber den 31. december 2024. Samarbejdet har fungeret siden 2009, primært som 4-årige kulturaftaler. Der er med hver kulturaftale formuleret en overordnet ramme med underliggende indsatsområder. På tværs af kommunerne er der sammensat arbejdsgrupper (kulturkonsulenter, medarbejdere på biblioteker, kulturhuse m.fl.), som har haft til opgave at udvikle og realisere konkrete projekter ud fra det definerede indsatsområde.

Indsatsområderne i den seneste kulturaftale:

- Kultur og sundhed for børn og unge
- Kunst og Kultur under åben himmel
- Unges brug af kulturhuse og spillesteder.

Samarbejde på tværs af kommuner har som udgangspunkt mange fordele i form af delt viden, øget netværk, tætte relationer på tværs mellem kulturinstitutioner mm. Den reelle oplevelse i administrationen er dog, at det ofte bliver

udfordrende at definere en fælles indsats i kommuner med forskellige udfordringer og behov, varierende ressourcer og forskellige interesser og traditioner. Ofte er der defineret projekter og initiativer, som skal opleves af f.eks. skolebørn, men hvor efterspørgslen i Skanderborg Kommune ikke har været stor.

Arbejdet er organiseret i arbejdsgrupper på tværs af de syv kommuner, en administrativ styregruppe og en regionsbestyrelse bestående af de syv kommuners formænd for udvalg på kulturområdet. Alle organer mødes minimum fire gange om året.

Det fælles sekretariat for Kulturring Østjylland har i den seneste 3-årige periode været bemandet med en næsten fuldtidsstilling som projektleder, som senest har fulgt det politiske formandskab p.t. Hedensted. Derudover er andre administrative opgaver fordelt. F.eks. varetager Skanderborg Kommune økonomiadministration og modtager 39.000 kr. om året herfor. Projektlederstillingen har lagt beslag på ca. 40 % af midlerne, men har også styrket fremdrift og kvalitet i projekterne.

Ad 1. Fortsat samarbejde i regi af Kulturring Østjylland

Hvis der ønskes en fortsættelse af samarbejdet i kulturregionen, vil samarbejdet fortsat modtage et tilskud til lokale kulturelle aktiviteter, men uden at der er krav om medfinansiering fra den enkelte kommune. Hvis samarbejdet fortsætter, skal det afklares, om kommunerne fortsat vil medfinansiere, altså fordoble midlerne, hvilket kan være aktuelt, hvis der fortsat ønskes en model med en projektleder, således at der samlet er 1.460.000 kr.

Det vil fortsat være nødvendigt, at have en projektleder ansat.

Hvis kommunerne ønsker at fortsætte i et kulturringssamarbejde, kan samarbejdsformen fortsætte, eller der kan evt. vælges en anden organiseringsmodel. I regionsbestyrelsens indledende drøftelser om eventuelt fremtidigt samarbejde, er der peget på følgende mulige organiseringsmodeller:

1. Regionsbestyrelsen som fond.
2. Regionsbestyrelsen som fælles strategisk organ.
3. Kulturring Østjylland som nu.

Modellerne har fungeret i de forudgående perioder i forskellige kulturaftaleregioner, hvor graden af samarbejde er varierende. En betingelse for at udløse de statslige midler har været et program med bestemte temaer og samarbejde. Kravet om samarbejdet er opfyldt på forskellig vis fra strategiske netværk, hvor hver kommune bruger "egne penge" til den mere omfattende samarbejdsmodel, som Kulturring Østjylland har stået for, jf. de tre modeller ovenfor.

Hvilken tilgang, der vælges, kan afhænge af, om der er fokus også på netværk/vidensopbygning, hvilket har været fremhævet i regionsbestyrelsen, eller primært (jf. kravet fra staten i den nye periode) at understøtte lokale kulturelle aktiviteter.

I forhold til netværksopbygning kan dette have betydning på både politisk og administrativt niveau og i forhold til institutioner/kulturaktører. Netværk kan besluttes etableret, uden at der skal udarbejdes en fælles projektbeskrivelse, der skal indsendes til staten, ligesom der allerede er en række netværk mellem institutioner og administrative medarbejdere.

Fortsættelse af samarbejdet kunne også begrundes med en forventning om, at der kan fås mere kultur for pengene ved, at midler kan samles, og der kan eksempelvis afsættes fælles projektlederressourcer til at drive projekter, som ikke nødvendigvis ville opstå i den enkelte kommune, og fundraise hertil. Et eksempel herpå er vandreforestillingen Hjemstavn, som blev gennemført i alle syv kommuner i efteråret 2024.

Ad 2. Udtræde af samarbejdet

Hvis kommunerne i kulturaftalen ikke ønsker at fortsætte samarbejdsformen, så fordeles de statslige tilskud efter indbyggertal.

I forhold til indbyggertal 2024 vil det give følgende fordeling af midler:

Kommune	Befolkningstal K42024	Andel (%)	Fordeling af 730.000 Kr.
Skanderborg	65.500	24,1 %	176.162,20 kr.

Favrskov	49.354	18,2 %	132.737,54 kr.
Hedensted	47.954	17,7 %	128.972,24 kr.
Syddjurs	44.203	16,3 %	118.883,93 kr.
Norrdjurs	36.743	13,5 %	98.820,27 kr.
Odder	24.008	8,8 %	64.569,50 kr.
Samsø	3.664	1,3 %	9.854,32 kr.

I tilfælde af fordeling af det statslige tilskud vil Skanderborg Kommune modtage 176.000 kr. årligt. Dertil kommer en tilsvarende medfinansiering, der som nævnt er afsat i Skanderborg Kommunes budget.

Dvs. at Skanderborg Kommune frit vil kunne disponere over ca. 350.000 kr. til kultur, uafhængigt af samarbejde med andre kommuner.

Det vil fortsat være et krav for at opnå det statslige tilskud, at midlerne går til lokale, kulturelle aktiviteter. Den kommunale medfinansiering kan anvendes frit, men vil af hensyn til den 2-årige budgetaftale først kunne bringes i spil i de samlede budgetforhandlinger i 2026, dvs. de to første års medfinansiering må antages også at være bundet til lokale kulturelle aktiviteter. Hvis samarbejdet afsluttes, vil administrationen fremlægge en sag med forslag til anvendelse af midlerne fra henholdsvis staten og medfinansiering til lokale kulturelle aktiviteter, jf. emnerne ovenfor.

Regeringen har imødekommet ønsket om flerårig budgetsikkerhed ved på sit næstkommende finanslovsforslag (for 2026) at budgetteret forventede indtægter fra det kulturelle aktstykke på finansloven frem til og med 2028, altså en 3-årig periode. Midlerne vil fortsat skulle udmøntes årligt via det kulturelle aktstykke.

Der er flere alternativer, hvis det besluttes at afvikle det nuværende samarbejde.

Understøttelse af lokale kulturinitiativer

Under de seneste budgetforhandlinger fremførte Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget et ønske om at øge kulturbudgettet jf. forandringsforslaget:

- Forøgelse af kulturbudgettet/lokale kulturaktiviteter med 0,5 mio. kr. for at sikre fortsat og udbygget grundlag for kulturelle aktiviteter i kommunen. Det udvidede kulturbudget skal være en økonomisk håndsrækning til mange tiltag, der løftes med stor kvalitet og engagement af borgere. Hvorledes det udvidede budget skal anvendes skal efterfølgende afklares, men skal primært understøtte forslag fra frivillige grupper.

Formålet var at støtte kulturelle aktiviteter drevet af borgere med kvalitet og engagement i forlængelse af Skanderborg Kommunes tradition med at understøtte kulturinitiativer fra civilsamfundet. Forslaget blev ikke en del af budgettet. Som det fremgår, var det ikke afklaret, hvad midlerne skulle bruges til.

Samlet set kunne det pege på understøttelse af udvalgte kulturinitiativer.

- **Driftstilskud/øget understøttelse af kulturaktører**

I Budget 2022-2025 blev der sikret driftstilskud til udvalgte kulturprojekter i en 3-årig periode: Eksempler: Gnisten, Walthers, Skulpturby Galten, Skanderborg Synger, Ejer Bavnehøj. Sådanne tilskud kan videreføres, forhøjes eller yderligere aktører kan komme i spil.

- **Søgbare puljer**

Det fremgår af seneste budgetaftale, at Kulturpuljen, Landdistriktpuljen og Fællesskabspuljen skal samles til to puljer, som kan understøtte kulturelle initiativer og lokale udviklingsprojekter i hele kommunen. Der kan således afsættes yderligere midler til kultur, som er søgbar – evt. hvis der ønskes fokus på samarbejde eller alene til samarbejder, der involverer flere aktører på tværs af kommunen, jf. de muligheder Region Midtjylland hidtil har tilbudt.

- **Bygge videre på nuværende kulturaftales erfaringer**

Et succesfuldt eksempel er projektet "Unge og spillesteder", som har bidraget til at skabe et aktivt miljø af unge kulturskabere. Midlerne kan benyttes til fortsat understøttelse af ungenetværk, der udvikler kulturprojekter, herunder kan også understøttes andre initiativer målrettet unges deltagelse i kulturlivet f.eks. i form af kulturcrew eller unge kulturpiloter på bibliotekerne. Et andet eksempel på at bygge videre på erfaringer er indsatsområdet Kunst og Kultur under åben himmel, hvor f.eks. et projekt som StedKendt kan fremmes. Dette kan også være et element i et af de to ovenstående.

- **Fremme af frivillighed og trivsel**

I budgetaftalen 2025-2028 er der fokus på "at udforske og udvikle potentialerne i kulturens muligheder for at styrke trivsel både for unge og ældre". Muligheden for at oprette et Center for Kulturens Frivillighed med udgangspunkt i FLOK skal derfor afsøges. I forlængelse heraf vil midlerne kunne anvendes til at understøtte prøvehandlinger og eksperimentelle projekter, der fremmer frivilligheden inden for kulturlivet.

Derudover kan tænkes kombinationer af ovenstående.

Hvis samarbejdet afsluttes, vil administrationen fremlægge en sag med forslag til anvendelse af midlerne fra henholdsvis staten og medfinansiering til lokale kulturelle aktiviteter jf. emnerne ovenfor.

Det vil fortsat være muligt at samarbejde på tværs af kommuner, enten generelt eller om de enkelte kulturprojekter. Her bemærkes, at både Region Midtjylland og KL i de senere år har søgt at samle kulturpolitikere på tværs netop med dette formål til et årligt KulturForum og til KL-konferencer. Senest den 1. januar 2027 kan regionen ikke længere, jf. den nye aftale om sundhedsreform, varetage opgaver på kulturområdet. Det er meldt ud fra formandskabet i Europæisk Kulturregion (samarbejde mellem primært Region Midtjylland og regionens kommuner), at det i den kommende tid skal drøftes i denne kreds, om der er aktiviteter, der skal videreføres i kommunalt regi, f.eks. Midtjysk Kulturakademi. Kulturens Analyseinstitut er en aktør, der er opstået siden regionale kulturaftaler.

På administrativt niveau er der allerede etablerede netværk og vidensdelingsfora, primært Fabuk-netværket, Foreningen af børne- og ungekonsulenter.

For kulturaktørerne findes tilsvarende netværk mellem bl.a. biblioteker, kulturskoler og museer både på landsplan og regionalt, eksempelvis samarbejder kulturskolen med tilsvarende skoler i Horsens, Hedensted, Odder og Silkeborg kommuner.

Ad 3. Hvis en eller flere af de andre kommuner i Kulturring Østjylland træder ud

Hvis en eller flere af de andre kommuner i Kulturring Østjylland træder ud af samarbejdet, kan Skanderborg Kommune fortsætte samarbejdet i regi af Kulturring Østjylland.

Det vil mest ligne scenarie 1 – at fortsætte i Kulturring Østjylland – men med en reduceret samlet økonomi. Der vil fortsat kunne samarbejdes – politisk og administrativt – med kommuner, der er trådt ud af kulturringssamarbejdet, men det vil forudsætte dobbeltorganisering generelt eller i forhold til de konkrete samarbejdsprojekter.

Ingen af kommunerne har endnu en politisk afklaring, men det er forventningen, at særligt de mindre kommuner meget gerne fortsætter samarbejdet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at det tilkendegives, at Skanderborg Kommune træder ud af Kulturring Østjylland, og modtager det statslige tilskud til kulturaktiviteter direkte
- at der fortsat søges fleksible samarbejder med andre kommuner om konkrete kulturaktiviteter, hvor det giver mening uden den organisatoriske forankring i Kulturring Østjylland eller lignende
- at der i første halvår 2025 forelægges en sag vedrørende anvendelse af midlerne til lokale kulturelle aktiviteter.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Malene Ringberg

Fraværende Malene Ringberg

Punkt 4: Drøftelse af topmøde 2025 for landsbyer

00.01.00-G01-35-24

Resumé

Den 12. marts 2025 afholdes Topmøde 2025 mellem repræsentanter for landsbyerne, Landsbyfællesskabets og formænd for alle politiske udvalg i Skanderborg Kommune.

Udvalget anmodes om at drøfte formen og indholdet af Topmøde 2025.

Sagsfremstilling

Landdistriktspolitikken (se bilag 1) er tværgående, da Byrådets politikker på mange forskellige områder gælder for landområder og landsbyer. Som en del af implementeringen af landdistriktspolitikken (se bilag 2) har Byrådet besluttet, at der skal afholdes et topmøde, hvor repræsentanter for landdistrikterne og for de forskellige politiske udvalg mødes til fælles drøftelse om det, som foregår og påvirker landdistrikterne.

Topmødet afholdes hvert andet år - modsat det år, hvor Landsbyfællesskabet selv holder landsbykonference. Det er anden gang, der afholdes topmøde. Byrådet er i henhold til den oprindelige beslutning repræsenteret ved formænd og næstformænd for Byrådets udvalg. Det foreslås, at hele Byrådet inviteres med denne gang, bl.a. som følge af at det samlede Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalg og Klima-, Miljø og Planudvalg deltager i dialogmøder med Landsbyfællesskabet.

Topmødet afholdes onsdag den 12. marts 2025 kl. 18.00-21.50 i Byrådssalen og ligger i forlængelse af Landsbyfællesskabets generalforsamling. Der indledes med fælles middag for alle topmødedeltagere, og selve topmødet starter kl. 19.00.

Administrationen foreslår, at Topmøde 2025 foregår med samme struktur som Topmøde 2023. Udkast til struktur og tidsplan for topmødet:

- 18.00 Ankomst
- 18.15-18.45 Middag
- 19.00-19.30 Velkommen, opsamling siden sidste topmøde og præsentation af aftenens program og workshop v. relevante repræsentanter fra administrationen
- 19.30-20.30 En kort præsentation fra hvert af de maksimalt 14 distrikter (3-5 min. pr. distrikt)
- 20.40-21.40 Workshop ved "stande"
- 21.40-21.50 Opsamling og afrunding.

Workshop-delen tager udgangspunkt i landdistriktspolitikens handlingsplan og de prioriterede indsatser derfra. Landdistriktspolitikken rummer fire indsatsområder. På baggrund af en opfordring fra Landsbyfællesskabet foreslår administrationen, at indsatsområdet "Klima og bæredygtighed" deles i henholdsvis "klimasikring" og "VE-anlæg". Det skal dog bemærkes, at indsatsområdet "mobilitet" rummer den suverænt største klimabelastning i Skanderborg Kommune, hvorfor klimapolitikken spiller en stor rolle for netop dette indsatsområde. Der bliver på den baggrund i alt fem workshop-emner:

- Udvikling og bosætning
- Dialog
- Mobilitet
- Klimasikring
- VE-anlæg.

Alle workshop-borde bemandes af en udvalgsformand/en udvalgsnæstformand og en relevant repræsentant fra administrationen. Der gennemføres tre workshop-runder.

Videre proces

Efter topmødet udarbejder administrationen en opsamling fra topmødet, som behandles i Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget i maj 2025. Klima-, Miljø og Planudvalget vil få forelagt de elementer, der vedrører udvalgets områder.

Forberedelse af præsentationsrunde fra hvert distrikt

På baggrund af Landsbyfællesskabets anbefaling foreslår administrationen, at der på Topmøde 2025 afholdes en præsentationsrunde fra hvert distrikt i kommunen. Såfremt udvalget har ønsker til særlige spørgsmål til distrikterne, som udvalget ønsker belyst, kan disse medtages i invitationen til distrikterne. På Topmøde 2023 tog præsentationen udgangspunkt i spørgsmålene:

- Hvordan går det hos jer?
- Hvad "bøvler" I med?
- Hvad vil I gerne have hjælp til?
- Drømme, visioner og ønsker for Byrådets fokus fremad?

I lyset af det forestående arbejde med revision af puljer kunne et af spørgsmålene vinkles, så der spørges til, ikke kun udfordringer, men hvilken form for udfordringer, hvor en økonomisk hånd i ryggen ville kunne gøre en forskel.

Dialog og høring

Landsbyfællesskabet har på bestyrelsesmøde 18. november givet input til Topmøde 2025. De foreslog:

- At Topmøde 2025 indledes med en opfølgning fra sidste topmøde.
- Topmøde 2023 fungerede godt med en præsentationsrunde fra alle distrikter på 5 min. Det kan med fordel gentages.
- Anbefaler samme struktur som ved Topmøde 2023 med workshopborde.
- Samme emner, men hvor der tilføjes et ekstra emne, så "Klima og bæredygtighed" deles op i to emner, der bliver henholdsvis klimasikring og VE-anlæg.
- Emnet "Dialog" kan evt. tage inspiration fra Gl. Rye processen.
- Workshopbordene kunne indledes med en rammesætning på ca. 2 min., evt. med en ekstern fagperson.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at formen for og indholdet af Topmødet 2025 for landdistriktsområdet drøftes.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at emnet "fritid og kultur i vores landsby" skal indgå i de enkelte landsbyers præsentation
- at det præciseres, at workshoppen om VE-anlæg handler om det generelle, og ikke de konkrete forslag til planlægning for VE-anlæg, idet processen herom kører i et andet regi
- at det præciseres, at workshoppen om bosætning også favner kultur og fritid.

Fraværende:

Malene Ringberg

Bilag

Bilag 2 - Landdistriktspolitik_implementation+22-06-2022

Bilag 1 - Landdistriktspolitik+godkendt+29-09-2021

Fraværende Malene Ringberg

Punkt 5: Aktiviteter og faciliteter i naturen

18.20.00-G01-4-24

Resumé

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vil som led i politikkontrollen af kultur-, fritids- og idrætspolitikken få en orientering om foreninger og faciliteter, der knytter sig til aktiviteter i naturen. Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget skal drøfte, hvilke konkrete indsatser, der skal arbejdes med i 2025 for at fremme aktiviteter i naturen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Budgetaftalen 2025-2028 beskriver en indsats for at fremme rekreative aktiviteter i naturen og styrke adgangen til kommunens skove, søer og kulturlandskaber. I budgetaftalen er følgende beskrevet:

"Naturen skal i højere grad bruges til fritidsaktiviteter, og der arbejdes med en fortsat udvikling af indsatsen Danmarks Smukkeste, som skaber tætte forbindelser mellem kultur, detailhandel og turisme til glæde for både borgere og turister."

I kultur-, fritids- og idrætspolitikken nævnes naturen flere steder, bl.a.:

- Naturen er unik, og der er basis for at gøre den endnu mere tilgængelig for alle borgere og gæster udefra.
- Faciliteter – til lands og til vands – skal invitere flere ud i naturen til aktiviteter og oplevelser, både på egen hånd og i foreningsregi.

Borgerne i Skanderborg Kommune anvender i stigende grad naturen til fysiske og rekreative aktiviteter, hvilket følger den nationale tendens. Denne udvikling viser et behov for at tilpasse og udvikle faciliteter, der understøtter borgernes ønske om at bruge naturen aktivt.

Faciliteter til aktiviteter i naturen har været et politisk prioriteret område, hvilket også har medført flere faciliteter, der henvender sig til borgere, som ønsker at være aktive ude, f.eks. Multiparken, Trailcenteret, Bybadet, MTB-spor m.m. I det seneste budget er der prioriteret midler til et søsportscenter i Ry.

Kortlægning af faciliteter og aktiviteter

Faciliteter til aktiviteter i det fri kan opdeles i tre kategorier:

1. Dedikerede udendørsanlæg (f.eks. fodboldbaner, golfbaner, skateranlæg)
2. Outdoor-faciliteter (f.eks. MTB-spor, vandrestier, søbade)
3. Udendørsområder (skov, søer, legepladser og gader).

De dedikerede udendørsanlæg kan findes på facilitetsdatabasen.dk. Outdoor-faciliteter og udendørsområder kan findes på udinaturen.dk. Administrationen har i 2024 ajourført begge databaser i forhold til henholdsvis kommunale faciliteter og etablerede stier.

Administrationen har udarbejdet en kortlægning over alle udendørs faciliteter og mødesteder (bilag 1), og en kortlægning og kategorisering af foreninger og aktører med fysiske aktiviteter i naturen (bilag 2). Kortlægningen er baseret på de nævnte databaser og der tages forbehold for fejl og mangler i opgørelsen, hvis faciliteter og mødesteder ikke er inkluderet i de respektive databaser.

Kortlægningen og kategoriseringen kan anvendes til at målrette indsatsen for at få flere borgere til at være aktive i naturen.

Af oversigten i bilag 2 fremgår det, at foreningerne i Skanderborg Kommune i høj grad tilbyder de klassiske udendørsaktiviteter som løb, gang, cykling og aktiviteter på og i vand. Enkelte foreninger eksperimenterer dog også med alternative aktiviteter i naturen, såsom crossbold i Dover, løbefitness i De 7 Dale og udeliv hos Livslang Idræt.

Kortlægningen har vist, at der er mange faciliteter og mødesteder samt mange foreninger, som allerede anvender disse. Faciliteter og aktiviteter knytter sig naturligt til udendørsarealer som skove og søer. Det betyder, at der er flere udendørs faciliteter og mødesteder samt aktiviteter i de dele af kommunen, hvor udendørsarealer indbyder til det. Kortlægningen

giver yderligere mulighed for at sammenligne på tværs af byzoner ift., hvor behovet er størst, eller hvilke uudnyttede potentialer der er.

Kommunalt fokus

Natur og aktiviteter i naturen er brede begreber, og det er derfor vanskeligt at afgøre, om det fulde potentiale udnyttes. Kortlægningen viser ikke, om vi er i mål i Skanderborg Kommune, men giver os en pejling på, at vi er på vej. Kortlægningen viser, at borgere, foreninger og Skanderborg Kommune aktivt arbejder for aktiviteter i naturen, både gennem de seneste års udvikling af faciliteter og gennem de aktiviteter, som foreninger og andre aktører udbyder.

"Danmarks Smukkeste" – Skanderborg Kommunes turismeindsats - har ligeledes fokus på at invitere turister til at opleve naturen. Dette sker gennem kommunikationsstrategien og gennem samarbejde med de lokale aktører.

Det er yderligere værd at bemærke, at beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold har et øget fokus på at inddrage naturens muligheder i deres indsatser (jf. budgetaftale 2025-2028). Sundhed, Omsorg og Handicap arbejder også ind i naturen, som ramme for aktivitet gennem deres indsats "Naturfriske Fællesskaber".

Folkeoplysningsudvalget har besluttet, at temaet for udviklingspuljen i 2025 er aktiviteter i naturen.

Der er således generelt et stort kommunalt fokus på at arbejde med aktiviteter i naturen.

Indsatser 2025

Inden for de eksisterende ressourcer vurderer administrationen, at følgende indsatser vil kunne igangsættes:

- Skabe opmærksomhed omkring udviklingspuljens tema om natur
- Fortælle gode historier i nyhedsbrevet om foreninger, der har succes med at bruge naturen
- Afholde inspirationsaften om brugen af naturen til aktivitet
- Formidle og informere om muligheder for at bruge kommunale mødesteder i naturen
- Medvirke til at koordinere de aktiviteter, som foreningerne vil gennemføre i og omkring Trailcenteret.

Yderligere initiativer vil kræve omprioritering eller ekstra ressourcer.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for udvikling Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning
- at der igangsættes en indsats med udgangspunkt i et eller flere af ovenstående punkter.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at der igangsættes en indsats med udgangspunkt i de foreslåede punkter.

Fraværende:

Malene Ringberg

Bilag

Bilag 1 - Udendørs faciliteter og mødesteder i Skanderborg Kommune

Bilag 2 - Oversigt over aktiviteter i Skanderborg Kommune

Fraværende Malene Ringberg

Punkt 6: Skriftlig orientering: KL's sundhedsudspil 'Fremtidens forebyggelse' - Hvordan bidrager fagområderne?

29.00.00-G01-10-24

Resumé

Med sagen orienteres udvalget om KL's sundhedsudspil 'Fremtidens forebyggelse', og om hvordan relevante fagområder bidrager til de fire pejlemærker i udspillet. Der lægges desuden op til at afvente vedtagelse af ny folkesundhedslov inden igangsætning af evt. nye forebyggelsesinitiativer relateret til 'Fremtidens forebyggelse'.

Sagsfremstilling

KL har i maj 2024 udgivet et nyt udspil om forebyggelse og sundhedsfremme i kommunerne med titlen 'Fremtidens forebyggelse'. Udspillet er vedlagt som bilag.

Udspillet lægger op til, at alle fagområder arbejder sundhedsfremmende og forebyggende, og bruger sundhedsfremme og forebyggelse aktivt som en del af løsningen på udfordringer i fremtidens velfærdssamfund.

Udspillet indeholder fire pejlemærker med dertilhørende fokuspunkter og anbefalinger til, hvordan kommunerne kan fremme borgernes sundhed, forebygge sygdom og give danskerne de bedste betingelser for at få et godt og sundt liv.

De fire pejlemærker og tilhørende fokuspunkter er:

1. Prioriter sunde rammer for et bæredygtigt samfund
 - o Tag ansvar for sundhedsfremme og forebyggelse
 - o Prioriter rammer før tilbud
 - o Fokuser på det vigtigste
2. Styrk fællesskaber for mere trivsel og sammenhængskraft
 - o Søg løsninger i samarbejde med civilsamfund og erhvervsliv
 - o Skab rammer for lokal deltagelse
 - o Bidrag til deltagelsesmuligheder på arbejdsmarkedet
3. Invester i børn og unge, de er fremtidens generationer
 - o Styrk de almene børnefællesskaber i dagtilbud, skole og fritidsliv
 - o Tag ansvar for en sund kultur omkring børnene
 - o Beskyt børn og unge mod tobak, nikotin, alkohol og andre rusmidler
 - o Hjælp alle børn og unge godt på vej i uddannelse og job
4. Differentiér for at skabe mere lighed i sundhed
 - o Vær tydelig om, at sunde rammer 'rammer alle'
 - o Behandl borgerne forskelligt, for at behandle ens
 - o Skru op for helhedsorienterede løsninger i det nære.

De konkrete anbefalinger til pejlemærkerne fremgår af udspillet.

Fagområders bidrag til 'Fremtidens forebyggelse' – administrationens samlede vurdering

Sundhedsstyregruppen i Skanderborg Kommune (SSK) - der består af består af direktør for sundhedsområdet og fagcheferne for Sundhed, Omsorg og Handicap, Børn og Unge, Arbejdsmarked og Social samt Udvikling, Kultur og Erhverv har behandlet udspillet. I den forbindelse har styregruppen fået udarbejdet en oversigt med en pejling af, hvordan og i hvilken udstrækning følgende fagområder bidrager til 'Fremtidens forebyggelse':

- Arbejdsmarked og Social
- Børn og unge
- Sundhed, Omsorg og Handicap
- Udvikling, Kultur og Erhverv
- Plan, Teknik og Miljø.

Oversigten er vedlagt som bilag og er udarbejdet på baggrund fagområdenes umiddelbare vurdering og viden og er ikke en egentlig kortlægning.

I forbindelse med behandling af 'Fremtidens forebyggelse' har SSK samlet set vurderet,

- at fagområdernes arbejde er i tråd med anbefalingerne i 'Fremtidens forebyggelse'
- at der ift. pejlemærke 1 allerede arbejdes med anbefalingerne gennem en række initiativer. I lyset af at strukturel forebyggelse ifølge WHO er mere effektiv end regulære sundhedstilbud og samtidig giver mest lighed i sundhed for pengene, kan der - afhængig af ønsket ambitionsniveau - være et potentiale i at supplere eksisterende strukturelle tiltag med yderligere tiltag målrettet væsentlige risikofaktorer. Eksempelvis kan 'Standard for tobaksindsatsen i Skanderborg Kommune' opdateres for at tage højde for nye typer af nikotinprodukter, ligesom forskellige strukturelle virkemidler kan anvendes ift. kost, alkohol og motion på samme måde, som det har været tilfældet i forbindelse med kommunens indsats ift. rygning
- at der i høj grad arbejdes med pejlemærke 2 og 3, og at udmøntning af eksisterende/planlagte initiativer samt fortsat samarbejde på området må forventes at kunne bidrage til realisering af pejlemærkets potentiale
- at der ift. pejlemærke 4 er et potentiale i at styrke arbejdet med differentierede sundhedsfremme- og forebyggelsesindsatser til voksne borgere med størst behov (både ift. tilbud og rammer).

Videre arbejde med 'Fremtidens forebyggelse'

På udvalgsrådet i januar 2025 præsenteres Sundheds- og Omsorgsudvalget for en sag om potentialet i strukturel forebyggelse relateret til KRAM-faktorerne. Udvalget skal her drøfte behov og ønsker ift. evt. yderligere arbejde med pejlemærke 1 i forlængelse af de allerede iværksatte tiltag.

SSK har desuden besluttet, at pejlemærkerne for fremtidens forebyggelse skal danne rammen for fire tematiserede SSK-møder i 2025 med henblik på at fortsætte det eksisterende arbejde med pejlemærkerne.

Pejlemærkerne flugter også med de streger, der er tegnet til en ny folkesundhedslov, idet bl.a. strukturelle rammer, ulighed i sundhed og samarbejde med civilsamfund er nævnt i Sundhedsreformens aftaletekst omkring en folkesundhedslov. Det forventes derfor, at der i implementering af en ny folkesundhedslov vil skulle arbejdes med pejlemærkerne. Derfor anbefaler SSK at afvente den nye lov inden evt. igangsætning af nye forebyggelsesinitiativer relateret til 'Fremtidens forebyggelse'.

Forslag til ny folkesundhedslov forventes fremlagt i 1. halvår af 2026 med forventet ikrafttrædelse den 1. januar 2027.

Sagen drøftes i Sundheds- og Omsorgsudvalget og sendes derudover til orientering i følgende udvalg:

- Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget
- Børne- og Ungdomsudvalget
- Arbejdsmarkedsudvalget
- Klima-, Miljø- og Planudvalget
- Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 7. januar 2025, punkt 10:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Indstilling

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Malene Ringberg

Bilag

KL udspil Fremtidens forebyggelse

Samlet besvarelse vedr. fagområdernes bidrag til Fremtidens forebyggelse

Fraværende Malene Ringberg

Punkt 7: Meddelelser

00.01.00-A00-82-23

Sagsfremstilling

Der orienteres om følgende:

- Idrættens Analyseinstitut (Idan) og Idræts- og Fritidsfaciliteter i Danmark (IFFD) har lanceret en ny hjemmeside, der skal gøre det nemmere for politikere, ansatte i kommunerne og andre interessenter at finde data og viden om idræts- og fritidsområdet. Talogviden.dk
- Henvendelse vedr. Hørning Idrætscenter.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der blev orienteret om følgende

- Idrættens Analyseinstitut (Idan) og Idræts- og Fritidsfaciliteter i Danmark (IFFD) har lanceret en ny hjemmeside, der skal gøre det nemmere for politikere, ansatte i kommunerne og andre interessenter at finde data og viden om idræts- og fritidsområdet. Talogviden.dk
- Henvendelse vedr. Hørning Idrætscenter
- Gl. Rye MTB er kåret som Årets Idrætsforening i Danmark
- Ry Hallernes vakance på centerlederstillingen.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning og lykønske Gl. Rye MTB med den fine titel.

Fraværende:

Malene Ringberg

Fraværende Malene Ringberg

Punkt 8: Eventuelt

00.01.00-A00-82-23

Beslutning

Der var ingen emner under "evt."

Fraværende:

Malene Ringberg

Fraværende Malene Ringberg

Punkt 9: Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-79-21

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Udvalgsmedlemmerne underskrev protokollen digitalt på mødet.

Fraværende:

Malene Ringberg

Fraværende Malene Ringberg